

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยจำแนกตามสถานภาพ ทั้งนี้ ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ซึ่งใช้คณะเป็นหน่วยในการแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,732 คน สำหรับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติดังนี้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t-test (Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance-ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.89 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 95.13 รองลงมาเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.87 นักศึกษาส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 33.01 รองลงมา คือ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.07 สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 24.09 และสังกัดคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.26

จากข้อมูล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ใช้เป็นการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 92.90 โดยลักษณะของคอมพิวเตอร์ที่นักศึกษามีใช้เป็นคอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊ก คิดเป็นร้อยละ 80.20 เป็นคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ คิดเป็นร้อยละ 48.00 ซึ่งมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.90 และไม่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 16.00

ส่วนที่ 2 ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคปกติในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวม พบว่า ขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 99.90 โดยนักศึกษส่วนใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเฉลี่ย 3 - 5 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 38.70 รองลงมาใช้ 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27.70 และใช้มากกว่า 10 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 19.70

กรณีที่นักศึกษาไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัว พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 78.50 รองลงมาคือ ที่มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 69.40 ที่บ้านเพื่อน/คนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 38.30

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาในด้าน ต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

3.1 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำแนกตามสถานที่

3.1.1 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ บ้านที่พักอาศัยของตนเอง เพราะความสะดวกสบายและเป็นส่วนตัว สามารถใช้ได้ยาวนานไม่จำกัดเวลา รองลงมาคือ ใช้ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะสะดวก/เข้าใช้บริการได้ง่าย ใกล้ที่เรียน เพื่อใช้ค้นคว้าข้อมูลทำงานกลุ่มประกอบการเรียน ค้นคว้าข้อมูลทำงานกลุ่มประกอบการเรียน และแหล่งอื่นๆ เช่น สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยอื่น รวมทั้งบ้านเพื่อน เป็นต้น และร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป เหตุที่ใช้ที่เพราะสะดวก/ใกล้สถานที่เรียนหรือที่พัก มีความรวดเร็ว และมีโปรแกรมให้ใช้มากกว่าแหล่งอื่น

3.1.2 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ได้แก่ ใช้ที่บ้าน/ที่พักอาศัยของตนเอง เพราะความสะดวกสบาย เป็นส่วนตัว รองลงมา คือ ที่มหาวิทยาลัย เพราะความสะดวกสบาย ใช้ค้นหาข้อมูลได้สะดวก และมีระบบการสืบค้นที่รวดเร็ว และร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป เพราะมีความสะดวกรวดเร็ว ใกล้ที่พักอาศัย

3.1.3 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ใช้ที่บ้านที่พักอาศัยของตนเอง เพราะสะดวกรวดเร็ว ไม่เสียค่าใช้จ่าย และมีความเป็นส่วนตัวในการใช้งาน รองลงมา คือ ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ เพราะสะดวกในการเข้าใช้บริการ ไม่เสียค่าใช้จ่าย มีสัญญาณรวดเร็ว และมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน และแหล่งอื่นๆ

3.1.4 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆ กับคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ ได้แก่ บ้าน/ที่พักอาศัยของตนเอง เพราะสะดวกสามารถใช้งานได้ตามความต้องการสามารถใช้งานได้เป็นส่วนตัว ไม่จำกัดเวลา สเป็คของเครื่องสามารถรองรับงานสื่อมัลติมีเดียได้ดี/มีอุปกรณ์ครบครัน และประหยัด/ไม่เสียค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ เพราะสะดวกรวดเร็ว ประหยัด/ไม่เสียค่าใช้จ่าย ให้ประกอบการศึกษาและทำรายงาน และมีอุปกรณ์ทันสมัยและพร้อมต่อการใช้งาน และร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป เพราะสะดวกใกล้ที่บ้าน/ที่พักอาศัย มีความทันสมัยของสื่อและคอมพิวเตอร์ เป็นส่วนตัว และมีเวลาในการใช้นาน

3.1.5 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งห้องคอมพิวเตอร์ของศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะสะดวก อยู่ใกล้ที่เรียน มีความเร็วของอินเทอร์เน็ตสูง มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก มีอุปกรณ์ทันสมัย และประหยัดค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ ห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรสูงสุด เพราะมีจำนวนนักศึกษาใช้น้อยและอยู่ใกล้ที่เรียน

ส่วนเหตุผลที่นักศึกษาเลือกใช้คอมพิวเตอร์จากสถานที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยในระดับต่ำสุด มีดังนี้ เหตุที่ใช้ห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรต่ำสุด เพราะยังไม่มีให้นักศึกษาใช้ไม่สะดวกในการเข้าใช้ ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ เพราะจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา เครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุด/ไม่พร้อมใช้งาน มีปัญหาในการใช้รหัสเข้าใช้บริการ/สัญญาณเครือข่ายไร้สายมีปัญหา และเครื่องมีไวรัสคอมพิวเตอร์ และแหล่งอื่นๆ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยและที่ศูนย์การศึกษา เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุด/ไม่พร้อมใช้งาน และเครื่องมีไวรัสคอมพิวเตอร์

3.2 ปริมาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาในด้านปริมาณการใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3.2.1 เมื่อพิจารณาด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยโปรแกรมที่มีการใช้มากที่สุด 1 รายการ คือ โปรแกรมประมวลผลคำ เช่น Microsoft Word และมีโปรแกรมที่มีการใช้มากมี 3 รายการ คือ โปรแกรมสื่อสารโทรคมนาคม เช่น e-Mail, ICQ

โปรแกรมค้นหาข้อมูล เช่น WWW.Gopher, WAIS และโปรแกรมนำเสนอผลงาน เช่น Microsoft PowerPoint

3.2.2 ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

3.2.3 ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

3.2.4 ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าบริการอินเทอร์เน็ตมีการใช้ในระดับมากมี 3 รายการ คือ บริการสืบค้นข้อมูล เช่น World Wide Web, Gopher, WAIS บริการสนทนาออนไลน์ เช่น Talk, Chat, Mirc, ICQ และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

3.2.5 ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีเพียงรายการเดียวที่อยู่ในระดับมาก คือ สื่อมัลติมีเดียประเภทภาพยนตร์สารคดีต่างๆ

3.3 พฤติกรรมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยรวมพบว่าทุกด้านมีการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ด้านการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมาคือ เรียนรู้โดยศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก

3.3.2 ด้านการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก

3.3.3 ด้านการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอม และศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก

3.3.4 ด้านการเรียนรู้การใช้สื่อมัลติมีเดีย นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก

3.4 วัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ

นักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

3.4.1 นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในระดับมากที่สุดเพื่อทำรายงาน/การบ้าน รองลงมาคือ ใช้ค้นหาข้อมูลต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต เช่น WWW, Gopher

3.4.2 นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้ฐานข้อมูลทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3.4.3 นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าใช้ค้นหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงานมากที่สุด รองลงมา คือ มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก ได้แก่ เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มเติมพูนความรู้ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ ใช้ระบบบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย และสืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ

ส่วนที่ 4 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเนื่องจากสาเหตุ คือ ปลั๊กให้บริการต่อกับคอมพิวเตอร์เน็ตบูคส์มีจำนวนไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัสคอมพิวเตอร์ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการซ่อมแซมคอมพิวเตอร์เน็ตบูคส์มีจำนวนไม่เพียงพอ เกิดความไม่สะดวกในการใช้บริการ Intranet/Internet อินเทอร์เน็ตไร้สายใช้ได้เป็นบางครั้ง และเอกสารให้คำแนะนำการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอมีข้อมูลไม่ละเอียด

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาในด้านต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามเพศ คณะ และระดับการศึกษา

5.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ในด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย พบว่าเพศชายมีการใช้จากบ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ ร้านอินเทอร์เน็ต และสถานที่อื่นๆ ได้แก่ สถานที่ทำงาน บ้านเพื่อน และบ้านญาติมากกว่าเพศหญิง

ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงโดยรวมมีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 โดยนักศึกษาเพศชายมีปริมาณการใช้สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ในด้านการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย

ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงโดยรวมมีการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ได้แก่ ด้านการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ด้านการใช้อินเทอร์เน็ต และด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีวัตถุประสงค์ในการใช้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงใช้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาชาย

5.2 เปรียบเทียบสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา จำแนกตามคณะ

ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ใช้โปรแกรม

สำเร็จรูป ด้านสถานที่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล ด้านสถานที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านสถานที่ใช้สื่อมัลติมีเดีย และด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ (1) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย (2) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย (3) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย (4) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้สื่อมัลติมีเดียจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย แต่ใช้สื่อมัลติมีเดียน้อยกว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ (5) นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (6) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย โดยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์น้อยกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ

ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างก็มีปริมาณการใช้โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 4 ด้านคือ ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ (1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะมนุษยศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (4) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (5) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีวิธีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ด้านการเรียนรู้ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนด้านการเรียนรู้การใช้สื่อมัลติมีเดียไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ (1) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ (2) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้จากการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (3) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้จากการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ (1) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำรายงาน/การบ้าน เรียนรู้การใช้งานโปรแกรม หาความรู้เพิ่มเติมให้กับตัวเอง จัดทำ

เอกสาร/สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ ใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint ในการนำเสนองาน ใช้วาดรูป/ตกแต่งหรือออกแบบงานต่างๆ สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข จัดทำสถิติต่างๆ และใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้ฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงาน และเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมพูนความรู้ มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ (3) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา พุดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์การต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเพื่อใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

5.3 เปรียบเทียบสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง ดังนี้ (1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้สถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาระดับ

ปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งพบว่า (1) ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมด้านการคำนวณ ด้านการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมการพิมพ์แบบตั้งโต๊ะ เช่น Adobe PageMaker สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี (2) ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform Full Text ฐานข้อมูล ACM Daigital Library (ThaiLIS) ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS) ฐานข้อมูล Dissertations Full Text (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ProQuest PQDT (ThaiLIS) และฐานข้อมูล Springer Link สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี (3) ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทสอนภาษาต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกันในทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบความแตกต่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวิธีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีวิธีการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล และมีวิธีการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตโดยศึกษาจากการอบรมระยะสั้นตามที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น และสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง คือ (1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อเรียนรู้การใช้งานโปรแกรม สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข และเพื่อจัดทำสถิติต่างๆ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี (2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้ค้นคว้าฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเพิ่มพูนความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี (3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มเพิ่มพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์การ

ต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ และเพื่อสืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาการการจัดการ รองลงมา คือ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสังกัดคณะครุศาสตร์ โดยส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเองทั้งคอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊กส์และแบบตั้งโต๊ะ และสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ที่บ้าน และนักศึกษามีความสามารถในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง เป็นไปตามที่ อับบราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow, 2550) ที่กล่าวถึงทักษะในการใช้บริการสารสนเทศ ivaว่าผู้ใช้ที่มีพฤติกรรมการค้นคืนสารสนเทศโดยตรงด้วยตนเอง ผู้ใช้กลุ่มนี้มีความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศที่ตนเองต้องการเป็นอย่างดี มีพฤติกรรมในการค้นคืนสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการและประเมินค่าสารสนเทศได้

2. ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษา

นักศึกษามีพื้นฐานการใช้งานคอมพิวเตอร์ก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หากพิจารณาสถานที่ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างใช้งานที่บ้านตนเอง กรณีที่นักศึกษาไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัว พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งและเข้ามามีอิทธิพลกับชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเฉพาะอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) ได้มีการพัฒนาและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในงานด้านต่างๆ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง สามารถทำการเลือกซื้อมาใช้ประจำบ้านได้ง่ายขึ้น (วศิน เพิ่มทรัพย์ และวิโรจน์ ชัยมูล, 2548 : 4) โดยนักศึกษากลุ่มนี้มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเฉลี่ย 3 - 5 ครั้ง/สัปดาห์ และบางส่วนใช้มากกว่า 10 ครั้ง/สัปดาห์

3. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านสถานที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆ ที่บ้าน/ที่พักอาศัยของตนเอง เพราะความ

สะดวกสบายและเป็นส่วนตัว สามารถใช้ได้ยาวนานไม่จำกัดเวลา รองลงมาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งห้องคอมพิวเตอร์ของศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะสะดวก อยู่ใกล้ที่เรียน มีความเร็วของอินเทอร์เน็ตสูง มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก มีอุปกรณ์ทันสมัย และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยนักศึกษาต้องการให้มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ซ่อมแซมเครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุด/ไม่พร้อมใช้งาน แก้ปัญหาในการใช้รหัสเข้าใช้บริการ/สัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย และช่วยกำจัดไวรัสคอมพิวเตอร์ โดยควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาในระหว่างการใช้งาน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านปริมาณการใช้โดยรวมของนักศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก โปรแกรมที่มีการใช้มากที่สุด คือ โปรแกรมประมวลผลคำ เช่น Microsoft Word และมีโปรแกรมที่มีการใช้มากมี 3 รายการ คือ โปรแกรมสื่อสารโทรคมนาคม เช่น e-Mail, ICQ โปรแกรมค้นหาข้อมูล เช่น WWW.Gopher, WAIS และโปรแกรมนำเสนอผลงาน เช่น Microsoft PowerPoint ซึ่งนักศึกษาใช้ประกอบการทำรายงานและสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนเป็นหลัก นอกจากนี้พบว่านักศึกษามีปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ บริการสืบค้นข้อมูล เช่น World Wide Web, Gopher, WAIS บริการสนทนาออนไลน์ เช่น Talk, Chat, Mirc, ICQ และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ภูสุวรรณ (2544 : 25-27) ที่ระบุว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้ชิดกับเครื่องคอมพิวเตอร์ และเห็นว่าไม่ใช่เรื่องยาก และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถคิดที่จะใช้สร้างโปรแกรมใหม่ๆ ซึ่งจะเป็นการบ่งชี้ว่านโยบายการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จจริง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยรวมพบว่าทุกด้านมีการเรียนรู้ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาล้วนใหญ่เรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ และศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ด้านการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล นักศึกษาล้วนใหญ่ใช้วิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ และศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก เนื่องจากเป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย กลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลทั้งทางตรงและ

ทางอ้อม แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปฐมภูมิ เช่น ครอบครัว เพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน และกลุ่มทุติยภูมิ เช่น กลุ่มบุคคลชั้นนำในสังคม เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมสถาบัน บุคคลกลุ่มต่างๆ ในสังคม (อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล, 2546 : 11-14) ดังนั้นจึงพบว่าด้านการเรียนรู้การใช้ อินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอม และศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก และด้านการเรียนรู้การใช้สื่อมัลติมีเดีย นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมาคือศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ นักศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีวัตถุประสงค์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในระดับมากที่สุดเพื่อทำรายงาน/การบ้าน รองลงมาคือ ใช้ค้นหาข้อมูลต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต เช่น WWW, Gopher นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังพบว่านักศึกษากลุ่มใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าใช้ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงานมากที่สุด รองลงมาคือมีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก ได้แก่ เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มพูนความรู้ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ ใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงเกียรติ อุบิโนและคณะ (2543) ที่ระบุว่า ผู้เคยใช้บริการสารสนเทศมีการรับรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีกว่า จะต้องอาศัยสื่อที่ต่างกัน ระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยสามารถสร้างอรรถประโยชน์มากที่สุด โดยบริการจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะบริการจากเวอร์ไวด์เว็บ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการที่นิยมใช้มากที่สุด

4. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นักศึกษากลุ่มใหญ่มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเนื่องจากสาเหตุ คือ ปลั๊กให้บริการต่อกับคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กมีจำนวนไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัสคอมพิวเตอร์ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการซ่อมแซมคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กมีจำนวนไม่เพียงพอ เกิดความไม่สะดวกในการใช้บริการ Intranet/Internet

อินเทอร์เน็ตไร้สายใช้ได้เป็นบางครั้ง และเอกสารให้คำแนะนำการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอมีข้อมูลไม่ละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ เชื้อมทอง (2543) ที่ระบุว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า 1) ด้านตัวเครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหามากที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอ 2) ปัญหาด้านโปรแกรมมากที่สุด คือ โปรแกรมที่ใช้อยู่ยังมิได้รับการพัฒนาให้ใช้งานโดยเฉพาะตามสายงานของแต่ละแผนก 3) ปัญหาด้านบุคลากรมากที่สุด คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการซ่อมบำรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5. เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาในด้านต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามเพศ คณะ และระดับการศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ในด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย พบว่าเพศชายมีการใช้จากบ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ ร้านอินเทอร์เน็ต และสถานที่อื่นๆ ได้แก่ สถานที่ทำงาน บ้านเพื่อน และบ้านญาติมากกว่าเพศหญิง ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงโดยรวมมีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโดยธรรมชาติแล้วนักศึกษาเพศชายมักจะมี ความสนใจในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ อยู่แล้ว เพราะชอบทดลองใช้อะไรที่มีความแปลกใหม่ และน่าสนใจจึงทำให้มีการใช้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 โดยนักศึกษาเพศชายมีปริมาณการใช้สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ในด้านการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงโดยรวมมีการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ได้แก่ ด้านการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ด้านการใช้อินเทอร์เน็ต และด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย เนื่องจากการเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือความโน้มเอียงของพฤติกรรมจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งกระตุ้น และจะเกิดการตอบสนอง ซึ่งมีผลทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน (อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล, 2546 : 11-14)

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีวัตถุประสงค์ในการใช้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 เนื่องจากรูปแบบการดำรงชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลมักแสดงออกมาในรูปของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตจะแสดงออกถึงตัวบุคคลนั้นที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของบุคคล ทำให้วัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างเพศชายและเพศหญิงโดยรวมไม่แตกต่างกัน (อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล, 2546 : 11-14) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศหญิงใช้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาชาย เนื่องจากมีผลจากการศึกษาเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่า เพศหญิงมีคุณลักษณะบางประการซึ่งแตกต่างไปจากเพศชาย และทำให้การรับรู้ของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงจะมีการหยั่งรู้ในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ได้มากกว่าเพศชาย มีความเชื่อในสิ่งที่ปรากฏแก่สายตามากกว่าเพศชาย และจะแสวงหาข้อมูลที่ต้องการทราบมากกว่าเพศชาย (บรรยง โตะจินดา, 2542 : 288-299)

เมื่อเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามคณะ พบว่า นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ในทุกด้าน โดยพบว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อมัลติมีเดีย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และบัณฑิตวิทยาลัย แต่ใช้สื่อมัลติมีเดียน้อยกว่านักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการจัดการเรียนการสอนที่ศูนย์การเรียนการสอนนอกมหาวิทยาลัยด้วย จึงมีการใช้คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์การศึกษา โดยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์น้อยกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพและมีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบ จึงใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศที่สถานที่ทำงานของตนเองเป็นหลัก สำหรับด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีปริมาณการใช้โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 คือ ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และมีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับ นิระชา สืบสายอำไพ (2546 : 48) ที่กล่าวว่า การรับรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ความแตกต่างกันด้านประสบการณ์และภูมิหลังจะมีผลต่อพฤติกรรมแตกต่างกัน ถึงแม้ว่าการรับรู้จะได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ข้อเท็จจริง แต่บุคคลอาจมองสิ่งเดียวกัน แต่มีการรับรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการรับรู้ของบุคคลมีความสำคัญมากกว่าข้อเท็จจริง จึงทำให้นักศึกษาที่สังกัดต่างคณะกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน ส่งผลให้ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวิธีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 โดยพบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล มีการเรียนรู้จากการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยและผลการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีระดับคะแนนสูงกว่าคณะอื่น ประกอบกับลักษณะการเรียนด้านพยาบาลศาสตร์ที่ต้องมีความขยันและใฝ่หาความรู้ในทุกด้านจึงทำให้มีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสูงกว่าคณะอื่น

อันส่งผลต่อด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำรายงาน/การบ้าน เรียนรู้การใช้งานโปรแกรม หากความรู้เพิ่มเติมให้กับตัวเอง จัดทำเอกสาร/สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ ใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint ในการนำเสนองาน ใช้วาดรูป/ ตกแต่งหรือออกแบบงานต่างๆ สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข จัดทำสถิติต่างๆ และใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการใช้ฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงาน และเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเพิ่มพูนความรู้ มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพื่อเพิ่มเพิ่มพูนความรู้ ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา พุดคุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเพื่อใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

เมื่อเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง ดังนี้ 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สถานที่ทำงานของตนเอง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ในปัจจุบันทุกหน่วยงานทั้งภาคเอกชนหรือราชการต่างให้ความสนใจ และนำมาใช้งานอย่างแพร่หลาย อาทิ การใช้งานทางด้าน

ประมวลผลทางสถิติที่ซับซ้อนและทำซ้ำๆ เป็นจำนวนมาก การจัดทำรายงานและเอกสารต่างๆ ในสำนักงาน (วสันต์ เชื้อมทอง, 2543 : 22) 2) ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พบว่ามีปริมาณการใช้โปรแกรมด้านการคำนวณ ด้านการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมการพิมพ์แบบตั้งโต๊ะ เช่น Adobe PageMaker สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform Full Text ฐานข้อมูล ACM Daigital Library (ThaiLIS) ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS) ฐานข้อมูล Dissertations Full Text (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ProQuest PQDT (ThaiLIS) และฐานข้อมูล Springer Link สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทสอนภาษาต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกันในทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบความแตกต่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวิธีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีวิธีการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล และมีวิธีการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตโดยศึกษาจากการอบรมระยะสั้นตามที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น และสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อเรียนรู้การใช้งานโปรแกรม สร้างเว็บไซต์ วิเคราะห์ตัวเลข และเพื่อจัดทำสถิติต่างๆ มีวัตถุประสงค์การใช้ค้นหาฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเพิ่มพูนความรู้ มีวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มเพิ่มพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ และเพื่อสืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้

เนื่องจากในส่วนที่เป็นคุณลักษณะส่วนตัวของแต่ละคนนั้น มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ เช่น เพศ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความสนใจ ความคาดหวัง และอุปนิสัย เป็นต้น (นิระชา สืบสายอำไพ, 2546 : 50-51)

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และส่งผลดีต่อมหาวิทยาลัยและในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) การที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการให้คอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊กแก่นักศึกษาเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยความเป็นคนใฝ่รู้ และนักศึกษาสามารถใช้ค้นคว้าหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา แต่มหาวิทยาลัยควรเพิ่มสถานที่นั่งและจำนวนปลั๊กไฟสำหรับเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ตามสถานที่ต่างๆ ที่นักศึกษาใช้ในการเรียนรู้ ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ บริเวณลานเอนกประสงค์ทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียน บริเวณศูนย์การศึกษานอกสถาบัน

2) แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ก่อนเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัย แต่ควรให้การศึกษาด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็น และวิธีการในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เนื่องจากนักศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ความชำนาญในการใช้ และอาจทำให้ไม่สามารถใช้งานได้เต็มศักยภาพ โดยควรจัดหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นแก่นักศึกษากลุ่มนี้

3) มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญต่อปัญหาไวรัสคอมพิวเตอร์ซึ่งระบาดในคอมพิวเตอร์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ทั้งในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์การศึกษานอกสถาบัน รวมทั้งห้องที่ใช้ในการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัย

4) ควรแก้ปัญหาด้านการแก้ไขปัญหอันเกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งแบบตั้งโต๊ะและแบบโน้ตบุ๊กเสีย ควรจัดตั้งบุคลากรหรือชมรมงวดต่อการให้บริการดูแลแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่นักศึกษาด้วยความรวดเร็ว สุภาพ หรืออาจจัดศูนย์บริการเคลื่อนที่หากนักศึกษามีปัญหาสามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้น หรือแนะนำวิธีแก้ไขเบื้องต้นได้ทัน่วงที

5) ควรให้ความสำคัญต่อการจัดตั้งชมรม/กิจกรรม/นิทรรศการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ และนักศึกษาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เพื่อให้เกิดการกระตุ้น พัฒนา และส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ

เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา และเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

6) ควรให้ความสำคัญด้านการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และใช้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และควรจัดการให้ความรู้ด้านโปรแกรมสำเร็จรูปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องใช้ประกอบการศึกษา เช่น โปรแกรมคำนวณค่าสถิติที่จำเป็น โปรแกรมจัดทำโครงการ โปรแกรมจัดทำแผนภูมิช่วยคิดช่วยจำ เป็นต้น

7) ควรลดความสำคัญในการจ้างเหมาบริษัทในการเขียนโปรแกรมที่ใช้ภายในมหาวิทยาลัย แต่ควรมีนโยบายให้คณาจารย์ที่มีความสามารถโดยตรงด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบและเขียนโปรแกรมในการใช้งานของมหาวิทยาลัยบางหน่วยงานที่สามารถทำได้ หรือให้สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์อย่างยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งสามารถลดงบประมาณในการจ้างเหมาบริษัทจากภายนอกได้เป็นจำนวนมาก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้สนใจและมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาให้ละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้นตามแนวทางต่อไปนี้

- 1) การศึกษาปัจจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา
- 2) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 3) การศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมนคอมพิวเตอร์ของนักเรียน/นักศึกษา
- 4) การศึกษาสภาพปัญหาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 5) ความต้องการจำเป็นในการนำคอมพิวเตอร์แบบพกพามาใช้ในการเรียนการสอน